

1. Gelişimde çevresel uyarıcıların çok önemli olduğu, alınamayan uyarıcıların gelişimi geri bıraktığı, bazı gelişim görevlerinin yerine getirilmesinin çok zor ya da imkansız olduğu dönemlere kritik dönem adı verilir.
CEVAP: C
2. Herkes için geçerli standartları ve normları araştırıp bularak gelişimi anlamaya çalışan yaklaşım normatif yaklaşım olarak adlandırılmaktadır.
CEVAP: E
3. Erikson 7-11 yaş grubundaki çocukların akademik başarı çabası içinde olduklarını ileri sürmüş, ahlak gelişimi ile ilgili olarak görüş beyan etmemiştir. Bu nedenle doğru cevap B seçeneğindedir.
CEVAP: B
4. Fadime, canlı ile cansız arasındaki farkı ayırt edememekte, televizyona canlı muamelesi yaparak onunla konuşmaktadır. Bu canlandırıcılık örneğidir.
CEVAP: B
5. Ergenlik yıllarında ergen, anne babası yerine akrabalarının düşünce, duygu ve davranışlarını ciddiye alır. Anne ve baba ile iletişim çatışmalarının en yoğun bir şekilde yaşandığı dönem bu dönemdir.
CEVAP: A
6. Öğle yemeği arasında arkadaşları ile lafa dalıp mesaiye geç kalan memurun, "Kızılay'da eylem vardı. polis yolu kesmiş geçemedim." demesi bahane bulmadır.
CEVAP: B
7. Erikson'un psikososyal gelişim yaklaşımında girişimciliğe karşı suçluluk aşamasına uygun bir örnek yoktur. Çünkü girişimciliğe karşı suçluluk 5-6 yaşları arasında yaşanan bir karmaşadır ve seçeneklerde 5-6 yaşlarındaki bir çocuğun şikayetlerine örnek olabilecek bir şey yoktur.
CEVAP: E
8. Filiz yeni karşılaştığı bir durumu var olan şemaları ile açıklamış yani özümleme yapmıştır. Filiz fide kavramının anlamını bilmediği için kendisinde var olan ağaç kavramı ile konuyu anlamlandırmaya çalışmış ve fidelere küçük ağaç diyerek özümleme yapmıştır. Bilindiği üzere özümleme var olan şemaların yeni bilgi ve durumları açıklama işidir.
CEVAP: E
9. Ergenlik döneminde bireyler ergen benmerkezliği yaşarlar. Bu sürecin, kişisel efsane ve hayali izleyici şeklinde iki boyutu vardır. "Bana bir şey olmaz." düşüncesi kişisel efsaneye örnek bir düşüncedir. Ergen kendi hayatının başrol oyuncusu, kahramanıdır ve kahramanlara bir şey olmaz diye düşünmektedir.
CEVAP: D
10. Doğru cevap E seçeneğindeki ayna kuramıdır. Ayna kuramı bireyin kendi benlik algısını oluştururken sosyal çevresinin dönütlerini dikkate aldığını iddia eden bir kuramdır.
CEVAP: E
11. Chomsky, ana dil kazanımının doğuştan getirilen dil kazanım aygıtı sayesinde olduğunu, çevrenin bu aygıtı malzeme sağlayarak destek olduğunu belirtir.
CEVAP: D
12. Birinci doktor yasalara uygun davranışı gözettiği için yasa ve düzen yönelimindedir, ikinci doktor karşılıklı çıkar peşinde olduğu için saf çıkarıcı yönelimde, üçüncü doktor ise aynı okuldan mezun oldukları için ayrıcalık yapmaktadır bu da iyi çocuk yönelimine bir örnektir.
CEVAP: B
13. D seçeneğinde verilen kavram Tolman'a göre bireysel farklılık değişkenlerinden biri değildir ve davranışlardaki farklılıkları açıklamak için bu farklılıkları kullanmak uygun olmaz.
CEVAP: D
14. Mert dört yaşındadır ve okuma yazma öğrenebilecek olgunluk düzeyine erişmediği için öğrenme mümkün olamamıştır.
CEVAP: B
15. Model alınan kişinin davranışlarının istenmeyen sonuçlar doğurması durumunda, model olan kişinin davranış bastırması olayına engelleyici etki denir. Soruda öğrenci kopya çekmek isterken arkadaşının başına gelen kötü olay nedeni ile kopya çekme davranışını bastırmıştır. Bu bir engelleyici etki örneğidir.
CEVAP: B
16. Geri bildirim yazılı ya da sözlü olarak verilebilir. Geri bildirim sınavdan ya da uygulamadan hemen sonra verilmesi yapılan hata ve eksiklerin hızla düzeltilmesini sağlar. Geri bildirim etkili bir şekilde veren öğretmen öğrencilerin anlayamadığı ya da eksik anladığı noktaları görür ve varsa kendi eksiklerini de düzeltebilir.
CEVAP: C
17. Arkadaşlara yazılan cep telefonu mesajlarına yanıt gelmeyince mesaj yazmama sönme örneğidir.
CEVAP: E
18. Seçim sonrasında yeni seçilen belediye başkanına tebrik ziyaretinde bulunan valinin yeni başkana sık sık eski başkanın ismi ile hitap etmesi ileriye ket vurmudur. Çünkü bu örnekte eski bilgiler yenileri karıştırmıştır ve de bu ileriye ket vurmaya örnektir.
CEVAP: A
19. Önceki öğrenmelerin daha sonraki öğrenmeleri desteklemesi, olumlu aktarım olarak nitelenir.
CEVAP: E
20. Osman, denizanelerinden uzak durmayı, Faruk'un başına gelenleri gözlemleyerek öğrenmiştir. Bu, sosyal öğrenmeye örnektir.
CEVAP: C
21. Kaçınma öğrenmesi, olumsuz bir deneyim sonrasında o deneyimi ortaya çıkaracak koşulların ortaya çıkmasını engelleyecek tedbirleri almaktır.
CEVAP: A

EĞİTİM BİLİMLERİ ÇÖZÜMLERİ

22. Yapılması az tercih edilen bir davranışın sıklığını artırmak için çok tercih edilen bir davranışın kullanılması premack ilkesi olarak nitelenir.
CEVAP: A
23. Fidan için başlangıçta nötr olan dövme kişiler, olumsuz deneyim sonrasında ayırt edici uyarıcı haline gelmiştir.
CEVAP: E
24. Garcia Etkisi, canlıların bir yiyeceği yedikten sonra hissettikleri rahatsızlık duygusunu yiyeceğe atfetme eğilimidir. Bu nedenle A seçeneği doğru cevaptır.
CEVAP: A
25. Özel bir çaba harcanmadığı halde ortaya çıkan öğrenmeler, gizil öğrenme olarak nitelenir.
CEVAP: E
26. Bir köpeğin sahibinin terliklerini getirmesi ve otomobil – bisiklet kullanma gibi davranışlar edimsel koşullanma yolu ile öğrenilebilir. Çünkü bu öğrenmeler yapılan deneme yanılmaların neticesinde işe yarayan davranışların tekrar edilmesi şeklindedir ve bu da edimsel koşullanmaya örnek olabilir.
CEVAP: D
27. Her üç kavramın tanımının doğru sıralanışı C seçeneğinde verilmiştir. I. maddede istenmeyen bir şeyden kurtulan organizma “oh be” der ve böylece olumsuz pekişmiş olur. II. maddede işlenen bir şeyden mahrum kalma II. tür cezadır. III. maddede ise doğal tepkiden söz edilmektedir.
CEVAP: C
28. Sevgi, kümeşteki hayvanlardan sadece anaç tavuktan uzak durmaktadır. Bu ayırt etme örneğidir.
CEVAP: B
29. İkinci tür pekiştireçler etkilerini öğrenme yolu ile kazandıkları için her bireyde farklı farklıdır. Kimi insan para için kimi insan ise onur ve unvan için çaba harcar. Çünkü farklı öğrenme süreçlerinden geçmişlerdir.
CEVAP: C
30. Neslihan’ın kullandığı tüm pekiştireçler ikincil pekiştireçlerdir. İkincil pekiştireçler biyolojik ihtiyaçları karşılamayan ve öğrenme ürünü olan, böylece değer kazanan pekiştireçlerdir. Neslihan da bu pekiştireçleri kullanmıştır.
CEVAP: C
31. Kübra’nın MP4’ü tuşlarına basarak öğrenmesi sinama yanılma öğrenmesi örneğidir.
CEVAP: A
32. Yukarıdaki örnekte Esra sorunu deneme yanılma yapmadan, düşünerek bir anda yaratıcı bir şekilde çözülmüş böylece kavrama yolu ile öğrenmiştir. Çünkü kavrama yolu ile öğrenmede deneme yanılmalar genellikle zihinde olur sonra organizma durup sorunu değerlendirdikten sonra çözüm aniden gelir ve sorun bir tek uygulamada çözümlenir.
CEVAP: D
33. Tesadüfen pekişen bir davranışın pekiştireç getirdiği varsayılarak tekrar edilmesi bir başka ifade ile kalıcı hale gelmesi batıl davranış olarak nitelenir. Bozuk saat kullanmak ile trafik cezası almamak arasında nedensel bir ilişki yoktur. Bu nedenle bu örnek bir batıl davranış örneğidir.
CEVAP: A
34. İstendik davranış sonrasında doğrudan pekiştireç vermek yerine yıldız, jeton gibi nesnelere verilmesi, bireyin bunları biriktirerek istediği bir pekiştirece ulaşması simgesel ödülle pekiştirmedir.
CEVAP: E
35. Bireyin karşılaştığı bir sorunu çözmek için yaptığı her denemenin olumsuz sonuçlanması sonrasında mücadele etmekten vazgeçerek, kendini aciz, beceriksiz gibi görmeye başlaması öğrenilmiş çaresizlik olarak tanımlanır.
CEVAP: B
36. Üst düzey koşullanma koşullu bir uyarıcının, yanına yeni bir başka uyarıcıyı ekleyerek, koşullu uyarıcıya verilen tepkinin yeni uyarıcıya da verilmesini sağlamak olarak nitelenir. Şeyma için nötr olan sinema, kalabalık (koşullu uyarıcı) ile eşleştiği için yeni bir koşullu uyarıcı haline gelmiştir.
CEVAP: B
37. A seçeneğinde çocuk başka bir ortama gönderilerek uzaklaştırılmıştır. Bu yolla davranışın tekrar edilmesinin önüne geçilmiştir. 10 dakika süre ile nötr bir uyarıcı olarak odada kalmak bu süre içinde pekiştireçlerden uzaklaşmak ara vermeye örnek olur.
CEVAP: A
38. Sönen bir davranışın bir süre sonra tekrar ortaya çıkması kendiliğinden geri gelme olarak nitelenir.
CEVAP: A
39. Davranışın küçük parçalara bölünüp her birinin teker teker uygulanıp, geri bildirimler verilerek öğretilmesi kademeli yaklaşma tekniğidir.
CEVAP: E
40. Pekiştirecin verilmesinin belli sayıda davranışa bağlı olması sabit oranlı pekiştirme tarifesi olarak nitelenir. Doğru yazılan her üç satır için bir yıldız vermek sabit oranlı pekiştirme tarifesine bir örnektir.
CEVAP: B
41. Canlının rahatsız edileceği itici bir uyarana maruz bırakılması birinci tür cezadır. Tokat atmak birinci tür cezadır. Çünkü istenmeyen bir uyarıcı (mesela tokat) ortama girmeğidir.
CEVAP: B
42. Bir başkasının cezalandırıldığını görerek aynı davranışın tekrarlanmaması dolaylı ceza kavramına bir örnektir.
CEVAP: D
43. Eğitim sistemi içerisinde öğrenci kişilik hizmetlerinden biri olarak sunulan rehberlik, eğitimin ayrılmaz bir parçasıdır ve tüm öğrencilerin gelişim ve değişimlerini hedefleyen bilimsel bir hizmettir; ancak “Rehberlik hizmetleri çözüm odaklıdır.” demek doğru bir ifade değildir. Çünkü bu ifade rehberliğin sadece sorunların çözümüne yönelik olduğunu içerirken rehberlik hizmetleri temelde değişime ve gelişime yöneliktir.
CEVAP: D

44. Rehberlik hizmetleri tüm öğrencilere yöneliktir, bu nedenle hayati konular dışın-
da sadece belli bir grup öğrencinin bu hiz-
metten yararlanmasını sağlamak doğrudan
"Rehberlik hizmetleri tüm öğrencilere yö-
neliktir." ilkesine ve dolaylı olarak da pek
çok ilkeye aykırı bir davranıştır.
- CEVAP: B**
45. Rehberlik hizmetleri ilk kez ülkemizde
uygulanmaya başlandığında bilindiği gibi
yeterli sayıda psikolojik danışman (uzman
kişi) bulunmamaktaydı. Bu nedenle az sa-
yıda olan bu uzmanların okullardaki reh-
berlik hizmetlerine rehberlik edebilmeleri
adına rehberlik araştırma merkezleri ku-
rulmuştur.
- CEVAP: C**
46. Ben dilinde tepki verilirken izlenmesi
gereken yol; durumu somut olarak açıkla-
mak, bu durumun kişi üzerindeki etkisini ve
bunun sonucunda yaşanan duyguyu ifade
etmektir.
- CEVAP: D**
47. Gizlilik ilkesine göre, danışan ile danışman
arasında geçen konuşma danışmanın izni
olmadan bir başkası ile paylaşılamaz; an-
cak danışanın kendi yaşamı ya da bir baş-
kasının yaşamının tehlike altında olduğu
gibi çok özel durumlarda, danışan durum-
dan haberdar edilmek koşulu ile bu durum
gereken kişilerle paylaşılabilir.
- CEVAP: E**
48. Bireyi tanıma hizmetleri kapsamında
toplanan bilgilerde temel amaç öğrencilere
yardımcı olmaktır. Bu nedenle öğrenciye
yardımcı olmak amacı ile kullanılmayacak,
sadece merak edildiği için öğrenciden bilgi
toplamak tamamen yanlış bir davranıştır.
- CEVAP: C**
49. Bir sınıf öğretmenin sınıfında ciddi bir
sorunla karşılaştığında ya da öğrencilerin-
den birinin ciddi bir psikolojik sorunu oldu-
ğunda izlemesi en uygun olan yol okul
rehberlik servisi ile işbirliği yapmak ve bu
birimden destek almaktır.
- CEVAP: E**
50. Bir öğrenciden bir başkası gibi olmasını
istemek onun benlik gelişimine zarar verici
bir davranıştır. Çünkü her bireyin üstün ve
zayıf yanları kendine hastır.
- CEVAP: C**
51. Rehberlik hizmetleri işbirliği içinde sunul-
ması gereken hizmetlerdir. Bu nedenle ha-
zırlanan bir rehberlik programının amacına
ulaşabilmesi ancak tüm ilgililerin işbirliği
içinde olmasına bağlıdır.
- CEVAP: C**
52. Empati bireyin objektif olarak kendisini
karşıdaki kişi yerine koyarak onun duyguyu
ve düşüncelerini anlamaya çalışarak bunu
ona iletmesi olarak tanımlanmaktadır.
Haksızlığa uğrayan bir kişinin yaşayacağı
temel duygulardan biri öfkedir.
- CEVAP: B**
53. Öğrencilerin okula uyumunu artırmaya
yönelik kullanılan temel hizmet oryanta-
syondur ve bu nedenle hazırlanan oryan-
tasyon programları eğitsel rehberlik hiz-
metleri kapsamında yer almaktadır.
- CEVAP: B**
54. Bireylerin bir konuya ilişkin görüşlerini ya
da belli durumların yaygınlığını belirlemeye
yönelik en kısa sürede en fazla kişiye en
ekonomik yolla ulaşma olanağı veren bire-
yi tanıma tekniği anketlerdir.
- CEVAP: E**
55. Bireyi tanıma tekniklerinin geliştirilmesi
uzmanlık gerektirdiğinden doğru yanıt "C"
seçeneğidir.
- CEVAP: C**
56. Çağdaş rehberlik anlayışı gelişimsel
rehberlik anlayışdır ve bu anlayış öğrenci-
lerin tüm yönleri ile en iyi şekilde gelişme-
lerini hedeflemektedir. Öğrenciler adına
sorunların çözülmesi onların gelişimini
olumsuz yönde etkiler. Gelişimlerine des-
tek olmak amacı ile izlenmesi gereken yol,
öğrencilere farkındalık kazandırmak ve so-
runları çözmede destek olmaktır.
- CEVAP: C**
57. Toplu çalışmada bilgilerin hatırdan tutulma
süreci çok kısadır ve bu yöntem uygun bir
çalışma yöntemi değildir. Ayrıca her zama-
n bu yolla yüksek not alınabileceğini
düşünmek de yanlış bir algıdır.
- CEVAP: A**
58. Alan seçimden uygun yönlendirme için
temel olarak ele alınması gereken ilk iki ni-
telik yetenek ve ilgidir.
- CEVAP: D**
59. Bilişsel yaklaşımlarda terapist öğretici bir rol
üstlenir; ancak yine insancıl kuramda oldu-
ğu gibi terapistle danışan arasında eşit bir
ilişki vardır. Terapistlerin otoriter bir rol üst-
lendiği yaklaşım psikanalitik yaklaşımdır.
- CEVAP: C**
60. Johari penceresinde dört göz vardır. Bu
gözlerden kişinin kendisi ve diğer insanlar
tarafından bilinen özelliklerini içeren kısım
açık alan olarak ifade edilir. Örneğin, siz ve
sizi tanıyan herkes göz renginizi biliyordur.
- CEVAP: C**
61. Öğretmenlerin öğretimi planlarken, öğren-
cilerinin sahip olduğu fiziksel koşulları, öğ-
retim materyallerini, öğrenci mevcudunu
ve bütün olanakları düşünerek nerelerde
sunuş, nerelerde buluş ve nerelerde araş-
tırma yoluyla öğretimi kullanacağına karar
verdiği aşama eğitim durumlarıdır. Eğitim
durumlarında öğretim stratejileri, yöntemle-
ri, teknikleri, araç gereçleri seçilir. Bu aşı-
mada öğrencilerini, sahip olduğu fiziksel
koşulları, öğretim materyallerini, öğrenci
mevcudunu ve bütün olanakları bir arada
düşünerek etkinlik planlar.
- CEVAP: C**
62. Kimi zaman resmi programdan daha etkili
olabilen yazılı çizili olmayan programa ör-
tük program (gizli müfredat) adı verilmek-
tedir. Örtük program, okullarda uygulanan
resmi programlarda belirtilen amaç ve et-
kinliklerin dışında öğrenme-öğretme süreci
içerisinde ortaya çıkan bilgi, düşünce uy-
gulamalar ve bu uygulamalar sonucunda
öğrencilerin kazandıkları özellikler ile ilgili-
dir. Örtük program, resmi programlarda
belirtilen nitelik ve uygulamaların dışında
okul ve sınıf çatısı altındaki bütün uygula-
maları kapsamaktadır. Dolayısıyla açıkça
belirli ve yazılı olmayan bir programdır.
Okulun düzeni, kuralları, fiziksel ve psiko-
lojik çevresi, okuldaki yönetici ve öğret-
menlerin üstü kapalı olarak verdikleri me-

EĞİTİM BİLİMLERİ ÇÖZÜMLERİ

sajlar örtük programı oluşturmaktadır. Bütün bu etkenler sonucunda da öğrenciler programlarda belirtilmemiş öğrenmelere sahip olabilirler. Örneğin; yönetici ya da öğretmenlere karşı çıkmazlarsa başarılı olabileceklerini, karşı çıkarlarsa cezalandırılacaklarını, başarılı olmak için okulun, sınıfın kurallarına ve öğretmenlerin beklentilerine uymanın sınavlardan yüksek puan almaktan daha önemli olduğunu, öğretmenlerin davranışlarından sınavlarda çıkabilecek yerlere ilişkin anlamlar çıkarmayı öğrenebilirler. Bunların hiçbirini planlanmış ya da programlarda belirtilmiş öğrenmeler değildir. Bu nedenle örtük program, Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından hazırlanarak uygulamaya konan öğretim programlarında belirtilen amaç ve etkinlikleri kapsamaz. Öğretme - öğrenme süreci içerisinde ortaya çıkan bilgiler, düşünceler, değerler, uygulamalar ve bu uygulamalar sonucunda öğrencilerde meydana gelen bütün özellikleri kapsar. Okulun düzeni, kuralları, fiziksel ve psikolojik çevresi, yöneticilerin ve öğretmenlerin sözlü ya da sözsüz olarak verdikleri bütün iletileri kapsar.

CEVAP: C

63. Eğitim programlarının geliştirilmesi sürecinde öncelikle eğitim ihtiyacı belirlenir. Bireyin, toplumun ve konu alanının ihtiyaçlarına göre kazanımlar (hedefler) belirlenir. Hedeflere göre içerik, içeriğe göre eğitim durumları yani eğitim ortamı ve öğrenme-öğretme süreci düzenlenir. Program geliştirmede son olarak değerlendirme süreci tasarlanır.

CEVAP: B

64. Farklı konular ve farklı dersler arasında kurulan ilişki disiplinlerarası yaklaşım ile gerçekleşir. Disiplinlerarası yaklaşımda farklı disiplinlerin yani derslerin aynı konu etrafında ilişkilendirilerek düzenlenmesi söz konusudur. Disiplinlerarası yaklaşım, insanların genelde olay ve olguları toplu görüp algıladıkları (Gestalt düşüncesi) üzerinde durmakta ve bu bütünlüğün farklı dersler (disiplinler) arasında kurulan ilişkiyle olabileceğini vurgulamaktadır. Eski ilköğretim programlarında disiplinlerarası yaklaşım mihver ders uygulaması ile sağlanmaktaydı. İlk üç sınıfta hayat bilgisi, dördüncü ve beşinci sınıfta sosyal bilgiler ve fen bilgisi dersleri mihver ders olarak kabul edilmiş, mihver dersler ile diğer derslerin ilişkilendirilmesi sağlanmış, disiplinlerarası yaklaşım izlenmiştir. Yeni programlarda disiplinlerarası yaklaşım ara disiplin uygulaması ile gerçekleşmektedir. Ara disiplin uygulamasında "ara disiplin" de-

nilen dersler diğer dersler gibi programda ayrı bir ders olarak görünmemekte, ancak her bir dersin içinde ara disiplin denilen derse ilişkin kazanımlar ve etkinlikler yer almaktadır. Böylelikle farklı dersler arasında ilişki kurulmaktadır. Eski programlarda mihver ders uygulaması ile sağlanan disiplinlerarası yaklaşım yeni programlarda ara disiplin uygulaması ile sağlanmaktadır.

CEVAP: E

65. Çekirdek programlama yaklaşımında temel düşünce, merkezdeki konu ya da dersin etrafında diğer derslerin önce zorunlu sonra seçimsel olarak yer almasıdır.

CEVAP: D

66. Problem çözme, kompozisyon yazma, tasarı hazırlama zihinsel süreçlerle ilgili davranışlar olduğundan bu davranışlar bilişsel alan ile ilgilidir. Eğiş yazma kas, beceri ve hareketlerle ilgili bir davranış olduğundan bu davranış devinışsel (psikomotor) alan ile ilgilidir. Demokratik olma; tıpkı topluma karşı sorumluluk duyma, geniş bir dünya görüşüne sahip olma, farklı görüşlere saygı gösterme, vatanını sevmeye davranışları gibi, duyuşsal alan ile ilgilidir. Çünkü; değerler, tutumlar ve duygular duyuşsal alan davranışlarıdır.

CEVAP: A

67. Gagne'ye göre öğrenme ürünleri sözel bilgi, zihinsel beceri, bilişsel strateji, tutum ve psikomotor beceriler olarak sınıflandırılır. Soruda bu öğrenme ürünlerinden basit düzeyde olan zihinsel beceri sorulmaktadır. Gagne'ye göre zihinsel beceriler sırasıyla aşamalı olarak ayırt etme, kavram öğrenme, ilke öğrenme ve problem çözmedir. Öğrenciden beklenen en zor ve son beceri problem çözme becerisidir. Soruda üst düzeydeki zihinsel beceri sorulduğundan cevap "Yaşamındaki bir problemi çözme" seçeneğidir.

CEVAP: D

68. Öğretmenin anlattığı konuyu örneklerle açıklar, yapılan deneyi izledikten sonra rapor yazar, konuya ilişkin görüşlerini açıklar ve metnin ana fikrini açıklar davranışları kavrama düzeyinde kazanımlara örnek olur. Okulda öğrendiklerini sosyal yaşamında kullanır davranışı ise uygulama düzeyinde bir kazanımdır. Çünkü öğrenci öğrendiklerini yeni ve farklı bir durumda kullanır ve bilgiyi yeni duruma transfer ederse uygulama düzeyinde bir kazanım elde etmiş olur.

CEVAP: A

69. Öğrencilerin etkin katılımını sağlamanın temel amacı daha etkili ve kalıcı öğrenmeler gerçekleştirmektir. Öğrenciler öğrenme-öğretme sürecine ne kadar çok duyu organını ile katılır ne kadar etkin olursa öğrenmeler o denli kalıcı olur.

CEVAP: B

70. Program değerlendirme, eğitim programını ya da programın herhangi bir ögesini kabul etmek, değiştirmek ya da çıkarmak amacıyla çeşitli ölçme araçları ile toplanan verileri programın etkililiğinin işaretçileri olan ölçütlerle karşılaştırarak "programın etkililiği konusunda karar verme" sürecidir. Değerlendirme sonunda, elde edilen sonuçlarla hedeflerin işaret ettiği özellikler arasında karşılaştırma yapılır ve geliştirilecek olan eğitim programları için ipuçları elde edilir. Değerlendirme sonuçları, geliştirilecek programa ışık tutar ve program geliştirmenin her aşamasında yol gösterir. Programların çok yönlü ve yansız bir değerlendirme sürecinden geçmesi yoluyla; amaçların gerçekleştirilme düzeyinin belirlenmesi, programın zayıf ve eksik yönlerinin belirlenmesi, uygulamada karşılaşılabilecek olası güçlüklerin giderilmesi sağlanmış ve geliştirilecek olan program için veriler elde edilmiş olur. Bir program uygulanmadan önce eksiksiz ve mükemmel gibi görülebilir. Ancak uygulama sırasında ve sonucunda yapılan çalışmalar ışığında programın eksik, zayıf ve çağın gereklerine uymayan yönleri belirlenebilir. Bu çalışmalar sonucunda elde edilen veriler doğrultusunda program geliştirilmelidir. Bu yolla, değişimin çok hızlı olduğu yirmi birinci yüzyılda, çeşitli gelişme ve değişimler de canlı bir yapıda olan programa yansıtılmış olur.

CEVAP: C

71. Soruda ilerlemecilik eğitim felsefesinin eğitime yansıyan özellikleri dört seçenekte yer almaktadır. Bunlar, "Eğitim yaşamın kendisidir, öğrencinin etkin olması önemlidir, okulda problem çözme becerisi kazandırılır, eğitimin temelini öğrenci ilgi ve ihtiyaçları oluşturur." ifadeleridir. İlerlemecilik eğitime yansıyan özellikleri arasında sayılamayacak olan seçenek ise "Eğitim geleneksel bir yapıda gerçekleştirilir." seçeneğidir. Çünkü; ilerlemecilik eğitim felsefesi çağdaş eğitim anlayışının temelini oluşturur. Geleneksel eğitim anlayışının değil.

CEVAP: E

72. İnsanlar için iyi olanın doğru olduğunu savunan felsefe pragmatizm yani yararçılıktır. İlerlemecilik ve yeniden kurmacılık akımlarına kaynaklık eden, çağdaş yaklaşımların çıkış noktasını etkileyen pragmatizm (yararçılık) pragmatizm, uygulamacılık ve kılıçcılık deyimleriyle de dile getiriliyor. Kapitalist üretim düzeninin ilk gelişme alanı olan Amerika'da Charles Peirce (1839-1914)'in temellerini attığı; William James (1842-1910)'in geliştirdiği uygulamacılığı (yararçılığı) doğurması doğaldır. Böylelikle, kapitalizmin kendine özgü metafizik felsefi kuruluşu olmaktadır.

CEVAP: B

73. Yeni programlarda üst düzey davranışların ve düşünme becerilerin kazandırılması amaçlanır. Problem çözme, araştırma soruşturma, etkili iletişim, girişimcilik, bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanma gibi beceriler her bireye kazandırılmak istenen temel beceriler olarak kabul edilir. Subjektif olma bu beceriler arasında yer almaz. Hatta bu özellik eski programlarda da kazandırılmak istenen davranışlar arasında yer almaz. Yeni programlar insanlara objektif olma özelliğini kazandırmak ister.

CEVAP: E

74. Öğrencilerin zihinsel ve bilişsel etkinlikler içinde öğrenilen yeni bilgileri eski öğrenilenlerle birlikte yorumladığı, geliştirdiği ve sentezlediği yaklaşım yapılandırmacıdır. Yapılandırmacı öğrenme yaklaşımı bilginin öğrenci tarafından oluşturulması anlamına gelmektedir. Bu yaklaşımda bilginin tekrar edilmesi değil, bilginin taşınması ve eski bilinenlerle kaynaştırılarak yorumlanması, geliştirilmesi ve yeniden yapılandırılması söz konusudur. Oluşturulan her bilgi bir sonraki için zemin olur. Bu nedenle zihinsel ve bilişsel deneyim önemlidir. Birey oluşturdukları ile düşünür, analiz yapar ve kendi yorumunu ortaya koyar. Sentez düzeyinde davranış gösterir. Bireyin yeni, özgün ve orijinal bir bilgi örüntüsü oluşturduğu, sentez düzeyinde davranış gösterdiği yaklaşım yapılandırmacı öğrenmedir.

CEVAP: E

75. Öğrenci gruplarının oluşturulmasını, öğrencilere kendi ilgilerine göre konu seçmelerini ve bu konudaki çalışmalarını farklı ve serbest etkinliklerle yapmalarını sağlayan yöntem, teknik ya da yaklaşım proje tabanlı öğrenmedir. Proje tabanlı öğrenmede, öğrenci daha önce öğrendikleri ve kaynak tarama sonucu elde ettiği bilgileri kullanarak, disiplinlerarası ilişkiyi kendisi kurar. Konular, okul ve öğretim programı ile sınırlı değildir. Yaşamın her alanında öğrencinin çalışma olanağı vardır. Araştırma sürecini öğrenciler yönetirler. Yazılı, görsel, elektronik ve canlı kaynaklar gibi çok çeşitli bilgi toplama araçlarının kullanılması söz konusudur. Böylelikle araştırma becerilerinin geliştirilmesi sağlanır. Proje tabanlı öğrenmede öğrenciler grup üyelerinin fikirleri arasındaki ilişkileri düzenler ve grup içinde bilgi toplama, gözlem yapma, rapor yazma gibi farklı sorumluluklar alarak her bir sorumluluğun gerektirdiği becerileri geliştirir. Böylelikle bilimsel süreci öğrenirler.

CEVAP: D

76. Öğrenme - öğretme sürecinde, öğrenci katılımını sağlayan etkinlikler düzenleme, grup çalışmalarından yararlanma, proje tabanlı öğrenme ve problem çözme kullanma, birincil kaynaklardan yararlanarak yapılandırmacılığı kullanma farklı düşünmeye ve çoklu bakış açısı geliştirmeye hizmet eder. Öğretimi temel bilgi ve kavramlarla sınırlama öğrencinin aynen alan, aynen hatırlayan bir birey olmasına neden olur; farklı düşünmeye ve çoklu bakış açısı geliştirmeye hizmet etmez.

CEVAP: A

77. İşbirlikli öğrenci gruplarında geleneksel öğrenci gruplarının tersine olumlu bağımlılık vardır, birbirleri için sorumluluk duyarlar, sosyal beceriler doğrudan öğretilir, öğretmen gözlem yapar ve yönlendirir, liderlik paylaşılır ve grupta tek bir lider yoktur. Bu nedenle atanmış bir lider yoktur.

CEVAP: B

78. Tutumları ile davranışları çelişkili bir öğretmenin öğrencileri için iyi bir örnek olduğu, model olma özelliğine sahip olduğu, adil ve objektif olduğu, güvenilir olduğu söylenemez. Bunların tersine, uygulamaları anlatıklarından farklıdır; bu nedenle öğrencileri için iyi bir örnek değildir, model olma özelliğine sahip değildir, adil ve objektif değildir, güvenilir değildir.

CEVAP: C

79. Çoklu zeka kuramına göre başkaları ile birlikte olmayı sevme, iletişim, liderlik ve grupla çalışabilme sosyal zeka alanı ile ilgili özelliklerdir. Bu özelliklere sahip bireyin sosyal zeka alanının daha baskın olduğu söylenebilir.

CEVAP: D

80. Çoklu zeka kuramına göre öğretim yapan bir öğretmen farklı etkinlikler, öğretim yöntemi ve teknikleri kullanmaya ve öğrencilerin her birinin potansiyellerini en üst noktaya çıkarmaya dikkat etmelidir. Sunuş yoluyla öğretim ile öğrenmeyi sağlama ve her öğrencinin baskın olan zeka boyutuna hizmet etme çoklu zeka kuramına göre öğretime uygun olmaz. Çoklu zeka kuramına göre her birey az ya da çok tüm zeka boyutları ile dünyaya gelir, bu zeka boyutları uygun çevre koşulları, ortam ve uyarıcılar ile karşılaştığında gelişir. Bu nedenle okulun ve öğretmenin görevi öğrenciyi bu uyarıcıları ve ortamı sunmaktır. Bu da ancak farklı etkinlik, yöntem ve tekniklerin planlanması ve uygulanması ile olasıdır. Bu nedenle, çoklu zeka kuramının ortaya koyduğu bilgileri dikkate alarak mesleğini sürdüren bir öğretmen, bu kuramın gereği olarak farklı öğretim yöntemi ve teknikleri kullanmaya böylelikle her öğrencinin potansiyelini en üst düzeye çıkarmaya çaba göstermelidir.

CEVAP: B

81. Soruda öğretmenin model ve örnek olması gerektiği vurgulanmaktadır. Sorunun devamında birilerini örnek olarak gerçekleştiren öğrencilerden, öğretmenin öğrenci için bir kahraman ve örnek (model) alınan kişi olduğu vurgulanmaktadır. Sorudaki açıklamada model olarak öğrenmenin özellikle de öğretmenden bu yolla öğrenilenlerin önemi vurgulanmaktadır. "Öğrenciler öğretmenlerini gözlemler zaman zaman onları taklit ederler." cümlesindeki gözlem ve devamında taklit etme ifadeleri model olarak öğrenmeyi hatırlatmalıdır.

CEVAP: A

EĞİTİM BİLİMLERİ ÇÖZÜMLERİ

82. Aktif öğrenme, öğrenciyi öğrenme çabasına sokmak yani etkin katılımı sağlamak ve öğrenciyi öğrenmeye istekli hale getirmek yani güdülemek için öğrencilerin bireysel ve grupla çalışmasını sağlayan bir dizi öğrenci merkezli etkinlikle gerçekleşir. Bu nedenle aktif öğrenme, öğrencilerin önce bireysel sonra da grupla çalışmasına olanak tanır, öğrencilerin görüşlerini birbirleriyle paylaşmasını sağlar, etkili tartışma ortamlarında öğrencilerin kendi düşüncelerini açıklaması gerçekleşir, öğrencilerin birbirini tanıması ve ortak çözüm üretmeleri için kullanılır. Fakat öğrenci merkezli ve etkinlik temelli olan, bireysel ve grupla çalışmaları içeren aktif öğrenmede, öğrencilerin konuları sınıf dışında öğrenerek sınıfta etkin dinlemelerini sağlaması söz konusu değildir.

CEVAP: C

83. Eleştirel düşünmede olaylara, olgulara ve bilgilere sorgulayarak bakmak ve bunları ölçütlere göre değerlendirip irdeleyerek bilgiyi aynen kabul etmeden karar vermek önemlidir. Bu nedenle eleştirel düşünme becerisinin temel varsayımı bilgiyi olduğu gibi kabul etmeden birtakım ölçütlere göre değerlendirme ve bu değerlendirme sonuçlarına göre karar vermedir.

CEVAP: E

84. Bir öğretmen öğrencilere projeler yaptırarak, işlenecek konuların seçiminde öğrencilerin gereksinimlerini dikkate almakta, öğretim materyallerinin oluşturulmasında öğrenci katılımını sağlamayı amaçlamakta, öğrencilerin bireysel ya da grupça çalışmalarını sağlamakta ise öğrenci merkezli bir program kullanmaktadır, öğretimde çağdaş uygulamalara yer vermektedir, öğrenmede hem ürüne hem sürece önem vermektedir, öğrencilerin bireysel farklılıklarına hizmet etmektedir ve etkin katılımı sağlayan bir eğitim anlayışını uygulamaktadır. Etkin katılımı engelleyen bir eğitim anlayışını uygulamamaktadır.

CEVAP: D

85. Bir öğretmen; sınıfı küçük gruplara ayırarak öğrencilerin birlikte çalışmasını sağlayıp ardından bireysel olarak yaptıkları çalışmalarını grup arkadaşlarının yaptıkları ile karşılaştırmalarını isterse ve daha sonra gruplardan fikirlerin ilişkisini gösteren bir kavram haritası oluşturmalarını öğrenciden isterse yapılandırmacı öğrenme yaklaşımını kullanmış olur. Çünkü; hem bireysel olarak öğrencilerin zihinsel deneyimlerine göre ortaya bir ürün koymayı, hem grupla çalışmayı sağlayıp yapılan farklı çalışmaların analiz edilmesini hem de fikirlerin sentezlenmesini gerektiren bir çalışma yapılmış olur. Yapılandırmacılıkta bu etkinlikler önemli görülür. Özellikle "fikirlerin ilişkisini gösteren bir kavram haritası oluşturma" yapılandırmacı yaklaşıma dayalı öğretime götüren anahtar ifadedir. Yapılandırmacılıkta birey oluşturdukları ile düşünür, analiz yapar ve kendi yorumunu ortaya koyar. Sentez düzeyinde davranış gösterir. Yani bir tür üretici durumuna geçmiştir. Öğrenci kendi algılama gücü ve daha önce öğrendikleri ile kaynaştırarak yeni bir yapı oluşturur, öğretim sürecinde etkin rol alır, görüşleri tartışır, sorgular, hipotezler kurar ve düşüncüklerini başkaları ile paylaşır. Bu sorunun seçeneklerinde yapılandırmacılık yerine aktif öğrenme olsaydı, cevap aktif öğrenme olurdu. Çünkü; aktif öğrenmede de sınıf küçük gruplara ayrılır, bireysel olarak yapılanlarla karşılaştırılır, daha sonra ortak bir çalışma yapılır.

CEVAP: B

86. Bilimde uzun yıllar yaratıcılık gerektiren problemlerin çözümü birbirinin ardınca deneme yanılma biçiminde olmuştur. Bu nedenle bir öğretmen öğrencilerinin yaratıcılıklarının gelişmesine katkı sağlamak istiyorsa planlamalarında deneme yanılma etkinliklerine yer vermelidir. Yaratıcı düşünceyi geliştirmek isteyen öğretmenler öğrencilerin özgün düşünmesine, deneme yanılma etkinlikleriyle problemlere çözüm bulmasına, ezbercilikten uzaklaşmasına yardımcı olmalıdır.

CEVAP: C

87. Kavram haritaları, kavramların daha kolay öğrenilmesini sağlamada, kavramlar arası ilişkileri ortaya koymada ve içeriğin kapsamını ve bütünlüğünü ortaya koymada, öğrencilere öğretilen yeni bir ünitenin kapsamını tanıtmada kullanılabilir. Hatta çağdaş yaklaşımlarda öğrenciyi kavram haritaları yaptırarak öğrencilerin bilgiyi nasıl yapılandırdıklarını ortaya çıkarmada, öğrencilerin öğretilen konuları kavrayıp kavramadıklarını ve hazırbulunuşluk düzeyini tespit etmede kullanılabilir. Öğrencilerin daha önceki yanlış öğrenmelerini ve kavram yanlışlıklarını belirlemede de etkin olarak kullanılabilir. Kavram haritalarının öncelikli kullanım amacı ise öğrenmelerin anlamlı ve kalıcı hale gelmesini sağlamaktır.

CEVAP: A

88. Sınıfta öğrenciler etkinliklere katılmıyor ve istenmeyen davranışlar sergiliyorsa öncelikle yapılacak iş, sorunun nedenini ve kaynağını belirlemektir. Bu nedenle sorunun doğru cevabı "Öğrencilerin istenmeyen davranışları sergilemesinin ve derse katılmamasının nedenlerini araştırması" seçeneğidir.

CEVAP: C

89. Mesajın (iletinin) kaynaktan alıcıya ulaşım yapılmadığı ile ilgili alıcıdan kaynağa dönüt verilir. Bu açıklamalar doğrultusunda dönütü öğretmen öğrenciyi verebileceği gibi öğretmen öğrenciden de dönüt alabilir. Öğrenme-öğretme sürecinde öğretimin daha etkili olabilmesi için kullanılan dönütün yönü genellikle öğretmenden öğrenciyeye doğrudur. Değerlendirme sonucu ya da öğrenciyeye sorulan sorulara öğrencilerin verdiği cevaplar düşünüldüğünde bu dönütün yönü öğrenciden öğretmene doğrudur.

CEVAP: B

90. I. Kendini başkalarının yerine koyarak düşünme "empatik", II. Ölçüte göre değerlendirerek karar verme "eleştirel", III. Özgün, orijinal ve yaratıcı görüşler üretme "yaratıcı" düşünme becerisine ait özelliklerdir.

CEVAP: E

91. Bir olayın farklı yönlerini analiz edip doğru karar vermeyi öğretmek için altı şapkalı düşünme, yarım bırakılan bir işi tamamlamayı öğretmek için istasyon, bilimsel süreci ve yöntemi öğretmek için problem çözme en uygun yöntem ya da tekniklerdir.

CEVAP: A

92. Yapılan bir dersin videoya kaydedildiği, dersi verenin ve diğer öğretmen adaylarının video kayıtlarının bir öğretim elemanı ile birlikte izlenerek değerlendirildiği, mesleki deneyim kazandırıldığı ve yansıtıcı düşünme becerisinin geliştirildiği öğretim yöntemi ya da tekniği mikro öğretimdir. Mikro öğretimin uygulaması öğretmenlere ve öğretmen adaylarına mesleki deneyim kazandırırken, yansıtıcı düşünme becerisi de geliştirilmiş olur.

CEVAP: E

93. Öğrenci merkezli olan, öğrencilerde işbirliği, yaratıcılık, başlanmış bir işe katkı getirme ya da işi bitirme, katılımdan keyif alma, kurallara uyma, iletişim becerisi geliştirme, özel yetenekleri ortaya çıkarma ve üretme özelliklerini geliştiren, çekingen öğrencilerin sürece aktif olarak katılmalarını sağlayan yöntem/teknik istasyondur. Bu soruda istasyon cevabına götüren nokta "başlanmış bir işe katkı getirme ya da işi bitirme" ifadesidir. İstasyonun temel amacı, bütün sınıfın her aşamaya katkı sağlaması yoluyla bir önceki grubun yaptıklarını ileri götürmeyi öğretmektir.

CEVAP: A

94. Hem problem çözme hem de hayal gücüne dayalı yaratıcı düşünme becerisi ifadeleri bir arada kullanıldığında akla ilk gelmesi gereken yöntem ya da teknik beyin fırtınasıdır. Çünkü; o bir problem çözme yoludur. O bir tartışma çeşididir. O hayal gücünü ve yaratıcılığı geliştiren bir tekniktir. Beyin fırtınası nedir, ne değildir diye bakılacak olursa; bilgili bir kişiye televizyonda bir dizi sorular sormak beyin fırtınası değildir. Bir masanın etrafına oturarak bir konuyla ilgili bir grup insanın akıllarına geleni söylemesi beyin fırtınası değildir. Tahtaya bir sözcük yazıp "Bu sözcük size ne hatırlatıyorsa aklınıza geleni söyleyin, ben de yazayım." uygulaması beyin fırtınası değildir. "Bu konuda aklımıza ilk gelenleri bir konuşalım." diyerek bir grup insanın konuşması beyin fırtınası değildir. Beyin fırtınası, bir probleme yaratıcı çözümler bulmak ve yaratıcı düşünmeyi geliştirmek amacıyla, rahat bir ortamda, gö-

rüşlerin toplanmasıdır. Bu nedenle, öğrencilerinin yaratıcılığını ve problem çözme becerilerini geliştirmek isteyen bir öğretmen uygun fırsatlar yaratarak sık sık "beyin fırtınası" tekniğini uygulamalıdır.

CEVAP: D

95. Bütün sınıfın etkin katılımını gerektiren görüş geliştirmede, katılımcılarda hoşgörü, katlanma, konuşma, dinleme ve özellikle değişmeye açıklık becerileri gelişir. Görüş geliştirmede kazanan ya da kaybeden yoktur. Bu nedenle kazanma duygusunun ya da becerisinin görüş geliştirme ile gelişmesi beklenmez.

CEVAP: C

96. Yaşanmış ya da yaşanma olasılığı bulunan, sorun niteliği taşıyan olaylara öğrenci katılımıyla çözüm yolları üretme temeline dayanan öğretim yöntemi ya da tekniği örnek olaydır. Böylece öğrenciler örnek olay yönteminde sorun içeren bir olaya alternatif çözümler üretirken sorun çözme ve karar verme becerilerini geliştirirler.

CEVAP: E

97. Daha çok oyunla öğrenmeye olanak veren yaratıcı drama, kendini ifade gücünü geliştiren tartışma, gerçek yaşamda karşılaşılan bir olayın metin üzerinden incelenmesi için kullanılan yöntem ise örnek olay yöntemidir.

CEVAP: B

98. Gerçek ortamda riskler olduğunda, ortamın gerçeği temsil etmesi gerektiğinde en uygun yöntem/teknik benzetim, öğretmenin bir uygulamayı açıklarken görsel materyallerden yararlanması gerektiğinde en uygun yöntem/teknik gösterim, bir uygulamanın önce öğretmen sonra öğrenci tarafından yapılması gerektiğinde en uygun yöntem/teknik gösterip yaptırmadır.

CEVAP: C

99. Balık kılıcı diyagramının öğretimde kullanımının temel amacı belirli bir sorunun ya da durumun olası nedenlerini belirlemektir. Öğrencilerin sorunun içeriğine odaklanmasını sağlayan ve ayrıntılı bir neden sonuç ilişkisi çıkarmayı hedefleyen uygulama balık kılıcı uygulamasıdır. Balık kılıcı diyagramında problem, balığın baş kısmına yazılır. Bu problemi çözebilecek öneriler ana kılıçlara yazılır. Her bir öneri için yapılması olası etkinlikler de daha ince kılıçlara yazılır. Balık kılıcı uygulamasında, uygulama yapılmadan önce sorun ifadesi bir kutucuğun (balığın baş kısmına) içerisine yazılır. Sorunun temel nedenleri de yazıldıktan sonra her biri için "Bu neden oluştu?" sorusu sorulur ve yanıtlar ana nedenlerin alt nedenleri olarak yapılandırılır.

CEVAP: D

100. Öğrencilerin her davranışını övme ve ödüllendirme, sınıfında sağlıklı iletişim süreci oluşturmak isteyen bir öğretmenin kaçınması gereken bir davranıştır. Çünkü; öğrenciler hedeflenen yani istenen davranışları gösterdiğinde öğretmenin onları pekiştirmesi gerekir.

CEVAP: B

101. Soruda öğretmenlerin, eğitim programlarının uygulanmasında ve değerlendirilmesinde sorumluluk taşıdığı verilmiştir. Bu açıklama doğrultusunda, şu sonuçlara varılabilir; eğitim programları Millî Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanır, öğretmenler uygulamaktan ve değerlendirmekten sorumludur. Eğitim programlarının hazırlanmasından Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı, uygulanmasından ise öğretmenler sorumludur. Öğretmenler, okul müdürlerinin ve müfettişlerin yönlendirmesiyle eğitim programlarını uygularlar. Öğretmenler, hangi konuda program geliştirileceğine karar vermezler. Bu görev program koordinasyon kurulunun görevidir. Öğretmen program çalışma grubunda yer alır.

CEVAP: C

EĞİTİM BİLİMLERİ ÇÖZÜMLERİ

- 102.** Sınıftaki öğretmen-öğrenci iletişimine ilişkin; öğrencinin gözlerine uzun süre bakmak gerekir, öğretmen öğrenciyeye doğrudan değil, göz ucuyla bakmalıdır, öğretmen baskın olmalıdır, göz teması sözel iletişimin önemli bir parçasıdır ifadeleri yanlıştır. Sağlıklı iletişim için öğrencinin gözlerine uzun süre bakmak gerekir ifadesi doğru değildir, çünkü; uzun göz bağlantısı olumsuz, kısa göz bağlantısı olumlu ileti verir. Öğretmen öğrenciyeye doğrudan değil, göz ucuyla bakmalıdır ifadesi de doğru değildir, çünkü; göz ucuyla bakmak iletişimde doğru bir davranış değildir. İletişim sürecinde öğretmen baskın olmalıdır ifadesi doğru değildir, çünkü; çağdaş öğretmen demokratik, sevecen ve öğrenci katılımını sağlamalıdır. Göz teması sözel iletişimin önemli bir parçasıdır ifadesi de doğru değildir, çünkü; göz teması sözsüz iletişimin önemli bir parçasıdır. Diğer bir söyleyişle göz bağlantısı kuran öğretmen iletişimde beden dilini kullanmış olur. Doğru olan göz bağlantısı kuran öğretmen iletişimde beden dilini kullanmış olur seçeneğidir.
- CEVAP: E**
- 103.** İç tutarlılığa dayalı güvenilirlik yöntemleri, bir testte yer alan maddelerin birbiriyle ne derece tutarlı olduğunun belirlenmesinde kullanılır. Maddelerin tutarlı olması aynı zamanda sorular arasında ilgisiz ya da hatalı soru bulunmaması anlamına da gelmektedir. Bu sebeple maddelerden elde edilen puanlardaki hataların tespiti için iç tutarlılığa dayalı güvenilirlik yöntemleri kullanılır.
- CEVAP: D**
- 104.** A, B, D ve E seçeneklerinde verilen örnekler ölçme işlemiyken C seçeneğinde verilen örnek değerlendirme için kullanılacak bir ölçütün belirlenmesi örneğidir.
- CEVAP: C**
- 105.** Eğitimde çoğunlukla eşit aralıklı ölçekler kullanılır. Burada yapılan performans görevleri sonucunda öğrencilere verilen puanlar da eşit aralıklı ölçek düzeyindedir.
- CEVAP: B**
- 106.** B, C, D ve E şıklarında gruba bağlı bir değerlendirme söz konusu olduğu için bağlı değerlendirme yapılır. Ancak A seçeneğinde verilen hazırbuluşluğun tespit edilmesinde mutlak ve değişmeyen bir ölçüt kullanılması gerektiği için mutlak değerlendirme yapılmalıdır.
- CEVAP: A**
- 107.** Biçimlendirme ve yetiştirmeye yönelik değerlendirme öğretim süreci devam ederken, öğrenme eksikliklerinin, yanlış öğrenmelerin ve ön öğrenmelerin ileri öğrenmelerin gerçekleşmesini engelleyip engellemediğinin belirlenmesinde kullanılan değerlendirme türüdür.
- CEVAP: E**
- 108.** Bir kez kullanıldığında her ölçümde aynı miktarda hata yapan bir ölçme aracının birden fazla sayıda kullanılmasını gerektiren bir ölçme işleminde kullanılmasyla her ölçümde hata sistematik olarak artacağı için ortaya çıkan hata türü sistematik hatadır.
- CEVAP: B**
- 109.** Verilen örnekte her öğrenciyeye puanının %20'si kadar katkı yapılarak sistematik hatanın oluşmasına neden olunmuştur. Sistematik hatalar doğrudan geçerliği etkilediği için puanların geçerliği düşmüştür yorumu yapılır.
- CEVAP: D**
- 110.** A, B, C ve D şıklarında verilenlerin hepsi belirli şartlarda değişiklik gösterirken sadece Ankara şehrinin yüzölçümü değişmeyen sabit bir değerdir. Bu sebeple bir değişken olamaz.
- CEVAP: E**
- 111.** Geçerlik bir ölçme aracının ölçmek istediği özelliği başka değişkenlere veya özelliklere karıştırmadan tam ve doğru olarak ölçmesidir. Bu sebeple "özelliğin tam ve eksiksiz ölçülmesi" geçerliğin belirlenmesinin gerektiği bir durumdur.
- CEVAP: A**
- 112.** Tablo incelendiğinde verilen dağılımın sağa çarpık bir dağılım olduğu görülür. Bu dağılımı temsil eden grafik D seçeneğinde verilmiştir.
- CEVAP: D**
- 113.** En fazla sıklığa sahip puan aralığı 1-10 olduğu için dağılımın modu;
- $$\frac{10 + 1}{2} = 5,5 \text{ şeklinde bulunur.}$$
- CEVAP: A**
- 114.** 1-10 → 10 kişi
11-20 → 7 kişi
21-30 → 5 kişi
31-40 → 3 kişi
41-50 → 2 kişi
51-60 → 1 kişi
- $10 + 7 + 5 + 3 + 2 + 1 = 28$ kişi
- CEVAP: C**
- 115.** Medyan, 28 kişinin ikiye bölündüğü, 14. ve 15. kişilerin olduğu noktada bulunan 11 ve 20 puanları arasındadır.
- CEVAP: B**
- 116.** Sağa çarpık dağılımlarda aritmetik ortalama, mod ve medyan değerlerinden büyük olmalıdır. Medyan, aritmetik ortalama ve mod arasında kalan değer olduğu için
- (Mod < Medyan < X) aritmetik ortalama medyan değerinden daha küçük olamaz. Dağılımın medyan değeri; 11-20 aralığında olduğu için aritmetik ortalama bu aralığın orta değeri olan 15,5'dan küçük olamaz.
- CEVAP: C**
- 117.** 1 – 10 arası puan alan → 10 kişi
11 – 20 arası puan alan → 7 kişi
- $10 + 7 = 17$ kişi
21 puandan düşük puan almıştır.
- CEVAP: D**
- 118.** Madde analizi sonucunda madde güçlüğü, madde ayırt ediciliği, ortalama güçlük seviyesi, aritmetik ortalama ve seçeneklerin tercih edilme oranları belirlenirken testin medyan değeri belirlenemez.
- CEVAP: E**
- 119.** T puanı, Z puanının aritmetik ortalaması 50 ve standart sapması 10 olacak şekilde dönüştürülmesiyle elde edilen puanlardır. Bu sebeple Z ve T puanları arasında yüksek pozitif bir ilişki bulunur ve aralarındaki korelasyon katsayısının 1.00'e yakın olması beklenir.
- CEVAP: E**
- 120.** Verilenler içerisinde sadece standart sapma değeri her zaman aritmetik ortalama dan daha küçüktür.
- CEVAP: C**